

A large group of people, mostly middle-aged and older, are seated in a modern, brightly lit hall. They are looking towards the front where a speaker is visible from behind. The hall has a high ceiling with recessed lighting and decorative panels. The overall atmosphere is professional and engaged.

TOEKOMST IS EEN WERKWOORD

VENLO VIERT VRIJWILLIGERS

UITVOERINGSAGENDA 2024-2025

VRIJWILLIGER

Ze zijn onmisbaar,
vormen het cement,
en zijn voor menige club
een heel hecht fundament.

We kunnen echt niet zonder,
anders gaat het helemaal fout,
vrijwilligers zijn kostbaar,
vrijwilligers zijn goud.

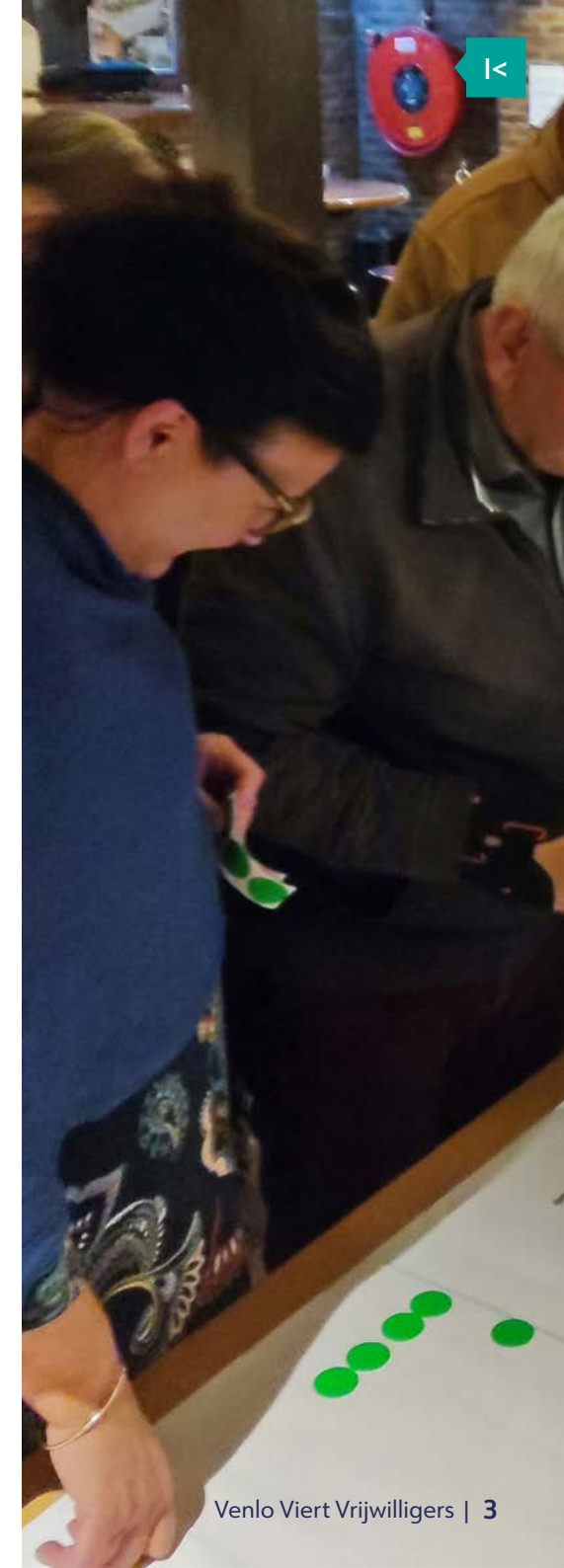
Aan de andere kant,
is het ook best fijn
een vrijwilliger
te kunnen zijn...

*Een naar aanleiding van de vrijwilligers-
bijeenkomsten 'Venlo Viert Vrijwilligers'
door een deelnemer geschreven gedicht.*

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	4	4. Thema's	18
1.1 Aanleiding	4	4.1 Ontzorging	18
1.2 Achtergrond	5	4.2 Waardering	18
1.3 Totstandkoming uitvoeringsagenda	6	4.3 Werving/behoud	19
Fase 1	6	4.4 Cohesie	19
Fase 2	6	4.5 Communicatie	19
Deelnemers	6		
De bijeenkomsten	7	5. De uitvoeringsagenda	20
1.4 Leeswijzer	7	5.1 Het doen van de uitvoeringsagenda	20
2. Vrijwilligers in Venlo	8	Bijlagen	24
2.1 Definitie vrijwillige inzet	8	1. Ontwikkeling vrijwilligerswerk naar volume en sectoren	24
2.2 Vrijwilligers in beeld	8	2. Deelnemerslijsten bijeenkomsten en ontwikkeling uitvoeringsagenda	25
2.3 Vrijwillige inzet (in Venlo)	9		
2.4 'De vrijwilliger' bestaat niet	10		
2.5 Wat gebeurt er al?	10		
3. Analyse en duiding	12	SEPARAAT DOCUMENT:	
3.1 Vrijwillige inzet en de sociale basis	12	3. Rapport vrijwilligersbijeenkomsten 'Venlo viert vrijwilligers' gedurende 4 ^e kwartaal van 2023	
3.2 Doelen van het beleid	12		
Liefde als basis	12		
Waarde van vrijwilligerswerk	14		
Waarde voor vrijwilligers zelf	14		
Waarde voor 'ontvangers'	14		
Maatschappelijke waarde	15		
Toegevoegde waarde vrijwillige inzet	15		
Vrijwilligerswerk uitgedrukt/benaderd in geld	15		
Responsieve overheid	16		
Financiële kaders en vooruitblik	16		

1. INLEIDING

U begint nu te lezen aan de uitvoeringsagenda 'Venlo Viert Vrijwilligers'. Een dynamisch werkdocument voor en door vrijwilligers(organisaties) én de gemeente Venlo dat omschrijft welke stappen we de komende jaren samen gaan zetten. Het vertrekpunt was de vraag hoe we elkaar kunnen helpen. Dit is onderzocht door middel van een participatief proces met honderden vrijwilligers(organisaties).

De uitvoeringsagenda is de kern van dit document. Hierin worden de actiepunten en doelen benoemd, die door vrijwilligers(organisaties) en gemeente Venlo gezamenlijk zijn ontwikkeld in een interactief proces gedurende het laatste kwartaal van 2023. Voor de uitvoeringsagenda staan vrijwilligers(organisaties) en gemeenten samen aan de lat, we hebben elkaar hard nodig.

1.1 Aanleiding

De inzet van vrijwilligers in de gemeente Venlo is werkelijk onmisbaar. Dat benadrukt ook het huidige Venlose coalitieakkoord: de inzet van vrijwilligers is een noodzakelijke bouwsteen in onze samenleving (zie kader). Om die bouwsteen structureel te borgen en te versterken, wil de gemeente Venlo meer op vrijwilligers(werk)beleid inzetten.

De roep om een meer integrale en toekomstbestendige ondersteuning van vrijwilligers is niet alleen in Venlo waarneembaar. Het beleidsterrein komt over heel Nederland steeds meer op de radar. Ook omdat door als gevolg van de decentralisaties in het sociaal domein steeds meer waardering krijgen voor de burgerkracht en inzet van vrijwilligers als cement van de samenleving.

COALITIEAKKOORD 2022-2026

Met het beleidskader voor het maatschappelijk domein 'Fier op Venlo' willen we samen met onze inwoners oplossingen vinden voor toekomstige uitdagingen die nu beginnen. Denk daarbij aan vergrijzing, eenzaamheid, de toename van welvaartsziekten en het afbrokkelen van het verenigingsleven. We zetten daarbij in op preventie, want voorkomen is beter dan genezen.

En op het vergroten en behouden van de vitaliteit en veerkracht van onze inwoners, *met extra aandacht voor het gezamenlijke 'doen-vermogen'*. *Hierbij speelt het informele netwerk van mantelzorgers en vrijwilligers een grote rol. Dat willen we graag stimuleren.* We zoeken daarvoor de beste methode, met als uitgangspunt de 'menselijke maat'.

Gemeentelijk vrijwilligers(werk)beleid is beleidsmatig onderdeel van de sociale basis. In Venlo valt dit onder het maatschappelijke beleidskader 'Fier op Venlo' (zie kader). Dit is hét richtinggevende beleidskader voor het programma Gezond en Actief Venlo. Het is het kader waarlangs al het nadere beleid binnen het maatschappelijk domein ontwikkeld en gewogen wordt.

In 2023 bleek de behoefte te bestaan om met de uitvoeringsagenda vrijwilligersinzet ook het beleid nadrukkelijker te verduidelijken. De toelichtingsparagraaf in dit document mag u dan ook op dat vlak zien als toelichting en nadere duiding op het maatschappelijke beleidskader 'Fier op Venlo'.

FIER OP VENLO

Uit de inleiding van het beleidskader 'Fier op Venlo':
'Een samenleving is meer dan een optelsom van individuen. Het cement van een samenleving is collectiviteit, samenzijn, verbinding: mensen hebben mensen nodig. Zeker nu lijkt dit actueler en noodzakelijker dan ooit.

Investeren in mensen en hun netwerken vraagt daarom ook de komende jaren aandacht. We willen met alle partners onze krachten bundelen om inwoners naar hun eigen vermogen zo lang en optimaal mogelijk mee te laten doen in de samenleving. Met elkaar zorgen we er bovendien voor dat dit op een betaalbare manier gebeurt.'

1.2 Achtergrond

Fier op Venlo kwam – ook op nadrukkelijk verzoek van de gemeenteraad – in nauwe samenspraak met inwoners van Venlo tot stand. De ontwikkeling van dit beleidskader liet zien dat Venlo veel potentie en (verborgen) talenten heeft. De onderlinge solidariteit en bereidheid om er voor elkaar te zijn, is onder Venlonaren groot. Ook bleek dat er steeds meer behoefte is aan waardering en ondersteuning in het ontwikkelen en inzetten van die talenten. Wij – als samenleving - willen graag aan elkaar en aan het geheel bijdragen, maar hebben wel soms extra facilitering en ondersteuning nodig om elkaar te vinden en vast te houden.

Zowel ter uitwerking van de ambitie uit het coalitieakkoord als op verzoek van de gemeenteraad, is in 2023 om zowel voor vrijwilligersinzet als mantelzorg een uitvoeringsagenda te ontwikkelen als leidraad en handvat naar de toekomst.

1.3 Totstandkoming uitvoeringsagenda

De totstandkoming van de uitvoeringsagenda vrijwilligers gebeurde in twee fases:

FASE 1

In de eerste helft van 2023 zijn deze stappen gezet:

1. dossieronderzoek;
2. literatuurstudie;
3. werkbezoeken;
4. verkennende gesprekken met verschillende relevante partners (waaronder Includio en PVOV).

Het tussenresultaat is op een thema-avond voor de raadscommissie gepresenteerd en besproken (presentatie vanuit college aan gemeenteraad 'Vrijwilligerswerk & Mantelzorg' op 7 juni 2023).

Hieruit volgden een drietal aandachtspunten vanuit de commissie:

1. Onderzoek wat de visie op en het beleid van de gemeente rondom vrijwilligers is.
2. Er lijkt meer nodig om vrijwilligers en mantelzorgers optimaal te faciliteren en ondersteunen.
3. Verduidelijk wie de doelgroepen van het beleid zijn.

FASE 2

In het najaar van 2023 vond een interactief proces plaats. Tijdens een drietal bijeenkomsten hebben vele vrijwilligers(organisaties) met elkaar en de gemeente gesproken over behoeften, wensen en prioriteiten. Daarnaast hebben we literatuuronderzoek gedaan en onderzochten we ook voorbeelden vanuit andere gemeenten.

DEELNEMERS

De deelnemers aan de Venlose bijeenkomsten, georganiseerd onder het motto 'Venlo Viert Vrijwilligers' waren **enkele honderden vrijwilligers**. Variërend van niet-georganiseerde vrijwilligers tot de bestuurders van vrijwilligersorganisaties. Aan het proces namen uiteraard niet alle tienduizenden Venlose vrijwilligers deel (zie kader).

De uitnodiging tot deelname aan het proces is in Q3 2023 breed uitgezet op verschillende manieren, zoals via uitnodigingen via de mail, via vrijwilligersorganisaties en met flyeracties. Daarbij ook gebruikmakend van de via vrijwilligersorganisaties verkregen leads.

INSCHATTING VENLOSE VRIJWILLIGERS

Er zijn verschillende benaderingswijzen om tot een inschatting van het aantal Venlose vrijwilligers te komen. Uit de stadspeiling 2021 volgt een aantal van circa 42.000 vrijwilligers (49,9% van de Venlose bevolking boven de 18 jaar).

Ook uit het Opiniepijlers-onderzoek (bijlage bij het Fier op Venlo-beleidskader) blijkt dat er in Venlo meerdere tienduizenden vrijwilligers al werkzaam zijn. En bovendien dat er ook nog veel inwoners zijn die graag meer van betekenis willen zijn, maar niet goed weten hoe.

DE BIJENKOMSTEN

De drie bijeenkomsten richtten zich op de centrale vraag:

'Wat hebben vrijwilligers(organisaties) nodig. Oftewel, hoe kunnen we helpen?'

De gemeente Venlo en vrijwilligers(organisatie) gingen samen aan de slag om naar het heden en de toekomst te kijken. Daarbij werd verkend wat de gemeente kan doen om te helpen, maar ook wat de vrijwilligers(organisaties) hierin zelf kunnen doen. In deze uitvoeringsagenda komen deze twee uitgangspunten samen. Voor een verslag, inclusief vele citaten uit de avonden, zie de bijlage met het rapport van de vrijwilligersbijeenkomsten (separaat document).

1. Een feestelijke start

Een kleine 200 deelnemers waren aanwezig bij de eerste, feestelijke en waarderende bijeenkomst. De bijeenkomst vond plaats op 7 oktober 2023 in de Koel. Deelnemers deelden tips en ervaringen en namen deel aan inhoudelijke thema-sessies.

Daarnaast hield ook de commissie Sociaal van de Venlose gemeenteraad een sessie om naar de aanwezige vrijwilligers(organisaties) te luisteren.

2. De dromen, durven en doen

Aan de tweede sessie namen ruim 40 (veelal bestuurlijke) vrijwilligers deel. De sessie vond plaats op 25 oktober 2023, op de nieuwe locatie van HC Delta Venlo op het sportpark Vrijenbroek.

Deze tweede avond was een verdiepende sessie. Waarbij er werd gedroomd over de toekomst van vrijwilligers. En vervolgens de vertaalslag werd gemaakt hoe daar te komen. Uit de opgehaalde input uit deze sessies zijn centrale thema's gedefinieerd.

3. Het bereiken van de dromen

De derde bijeenkomst vond op 7 november 2023 plaats bij de jeugdvereniging de Meulewiekers. Tijdens deze bijeenkomst dachten ongeveer 25 (veelal bestuurlijke) vrijwilligers mee over de prioritering van acties in de uitvoeringsagenda. Het was een doorvertaling van de eerste en de tweede avond.

1.4 Leeswijzer

Dit document beschrijft welke stappen de gemeente Venlo en vrijwilligers(organisaties) de komende jaren samen gaan zetten.

We gaan in op:

[2. Vrijwilligers in Venlo](#)

[3. Beleidsmatige toelichting en concretisering](#)

[4. Thema's en actiepunten](#)

[5. De daadwerkelijke uitvoeringsagenda](#)

2. VRIJWILLIGERS IN VENLO

Deze uitvoeringsagenda is gericht op de toekomst van het vrijwilligerswerk in Venlo. De eerste stap is de context in beeld te brengen. Belangrijke vragen zijn 'Wie zijn vrijwilliger?', 'Hoeveel vrijwilligers heeft de gemeente Venlo?' en 'Wat biedt de gemeente Venlo vrijwilligers?'.

2.1 Definitie vrijwillige inzet

Zowel in het woordenboek als uit literatuuronderzoek, zijn meerdere definities van de woorden 'vrijwilliger' en 'vrijwilligerswerk' af te leiden. Afgeleid uit de Fier op Venlo-waarden, waarbij de inwoner centraal staat, hanteren we in dit document de in meerdere gemeenten gebruikte definitie voor 'vrijwilliger inzet':

Vrijwillige inzet is een activiteit die een individu kiest om te doen, onbetaald en bedoeld om een verschil te maken buiten de eigen familiekring.

Belangrijk in deze definitie is dat:

1. Vrijwillige inzet in beginsel **vanuit de mens** start.
2. Het gaat niet om een organisatievorm. Steeds meer vrijwilligers **organiseren zichzelf**, vaak in tijdelijke verbanden.
3. **De vrijwilliger is het doel**, de (eventuele) organisatie een middel.

2.2 Vrijwilligers in beeld

Landelijk neemt het aantal inwoners dat vrijwilligerswerk doet de laatste jaren landelijk sterk af. Onderzoek laat een daling van bijna 51 procent in 2012 naar net 41 procent in 2022 zien; een grote daling in de coronajaren en beperkt herstel daarvan in 2022. De coronajaren laten zien dat er vooral minder vrijwilligers waren voor scholen, jeugdwerk en culturele organisaties.

Het eerste niet-coronajaar laat weliswaar licht herstel ook in die sectoren zien, maar de afname ten opzichte van een decennium ervoor blijft groot. In de 'sociale hulpverlening' daarentegen is het relatieve aandeel groeiende, maar in absolute zin is een groter deel van een kleinere koek niet perse een gunstig teken. Zie in [de bijlage](#) ook de CBS-data over vrijwilligerswerk (ook per sector) in de periode van 2012 tot en met 2022.

Landelijke cijfers leren dat de meeste vrijwilligers zich inzetten voor sportverenigingen, zorg en welzijn, scholen, jeugdwerk of levensbeschouwelijke organisaties. Gemiddeld besteedden vrijwilligers iets meer dan 4 uur per week aan vrijwilligerswerk. Vergeleken met 2020 waren in 2021 minder vrijwilligers actief, maar het percentage van hen dat meer dan 4 uur vrijwilligerswerk deed, was groter.

2.3 Vrijwillige inzet (in Venlo)

Er is een enorme hoeveelheid vrijwillige inzet in de gemeente Venlo. Naast de landelijke (CBS-) statistieken, meet onder andere de 2-jaarlijkse stadspeiling dit. De [stadspeiling 2021](#) laat zien dat ongeveer de helft van de Venlose inwoners in meer of mindere mate vrijwilligerswerk verricht. Ook het kwalitatieve onderzoek van het Fier op Venlo-beleidskader bevestigde dit beeld. Vrijwilligers verzetten ontzettend veel werk, zowel zichtbaar als onzichtbaar. Hierdoor zijn vrijwilligers zijn van onschatbare waarde.

Ook daarom is het voor de gemeente Venlo belangrijk om deze vrijwilligers te erkennen, waarderen en faciliteren. Er zijn wat betreft vrijwillige inzet verschillen tussen bevolkingsgroepen. Zo zijn er meer vrijwilligers te vinden van middelbare leeftijd dan jongere en oudere vrijwilligers.

Vrouwen en mannen doen even vaak vrijwilligerswerk. Wel verschillen zij qua soort organisatie waarvoor ze zich vrijwillig inzetten: vrouwen zijn ongeveer twee keer zo vaak actief in de zorg en voor een school, terwijl mannen bijvoorbeeld vaker vrijwilliger zijn bij een sportvereniging.

Mensen met een hoog onderwijsniveau en een hoog inkomen zijn vaker vrijwilliger dan mensen met een lager onderwijsniveau en een laag inkomen. Inwoners met een Nederlandse achtergrond zijn vaker vrijwilliger dan mensen met een migratieachtergrond. Leden van een geloofsgemeenschap of andere levensbeschouwelijke groep zijn vaker actief als vrijwilliger.

En inwoners van niet of weinig stedelijke gemeenten zijn vaker vrijwilliger dan mensen die wonen in sterk stedelijke gemeenten. Bijvoorbeeld uit het kwalitatieve onderzoek bij het beleidskader Fier op Venlo blijkt dat veel mensen die nog niet actief zijn als vrijwilliger, dat (potentieel) wel willen.

Dit potentieel willen we (vrijwilligers(organisaties) en gemeente gezamenlijk) steeds meer en beter bereiken en uitnodigen om mee(r) te doen. Daarvoor is (ook) een andere benadering nodig, dichterbij en op maat van de inwoner(s). Zo willen wij inwoners stimuleren om hun voornemen in de praktijk te brengen en aansluiten bij hun intrinsieke motivatie. Dit is dan ook expliciet onderdeel van de uitvoeringsagenda.

 'Maatwerk is belangrijk om in al deze diversiteit de meest passende koppeling te maken.'

2.4 'De vrijwilliger' bestaat niet

Zoals uit het voorgaande al blijkt, zijn er vrijwilligers in veel verschillende gedaanten en op allerlei terreinen. 'De vrijwilliger' bestaat niet. Ook verschillen vrijwilligers qua wat zij willen en wat ze te bieden hebben aan ervaring, kennis, talenten, levenswijsheid en sociale achtergrond.

Het is de kunst om aan te sluiten bij wat vrijwilligers wensen en meebrengen. Sommigen van hen willen kortdurende klussen die passen bij hun talent ('Ik wil nergens aan vast zitten'). Anderen zoeken juist meer verbondenheid, sociale contacten, diepgang en structuur en willen zich voor langere tijd binden.

'Drie vrijwilligers zijn bezig met het zorgvuldig leggen van een steen. Aan elk van hen wordt gevraagd wat ze doen. 'Ik leg een steen', zegt de eerste. 'Ik bouw een muur', zegt de tweede. 'Ik bouw een kathedraal', is het antwoord van de derde.'

2.5 Wat gebeurt er al?

Voor de gemeente Venlo is vrijwilligers(werk)beleid natuurlijk niet nieuw. Op meerdere plekken en met een variëteit aan inzet, wordt ook nu al vanuit, of mogelijk gemaakt door de gemeente gewerkt aan de ondersteuning van vrijwilligers.

DE BREDE SOCIALE BASIS

Het ondersteunen van vrijwilligers is een belangrijke pijler in de Brede Sociale Basis. De op de aanbesteding gegunde partij Includio heeft hierin de afgelopen jaren verschillende activiteiten ondernomen, onder andere ook in samenwerking/onder aanneming met het PVOV, wat staat voor Platform Vrijwilligers Organisaties Venlo. Dit is een platformsamenwerking van verschillende vrijwilligersorganisaties die primair zijn ontstaan vanuit (en draaien op) burgerkracht. Zie ook platformvrijwilligers.nl.

Behalve de primair strategisch gerichte ondersteuning vanuit het PVOV (waaronder ook het initiëren van een vrijwilligersdatabank via venlodoetgoed.nl), heeft Includio zich ook gericht op het werven, scholen en trainen van vrijwilligers ten behoeve van zowel voorzieningen als verschillende buurt- en burger-initiatieven.

Daarnaast faciliteert de gemeente Venlo de Venlose vrijwilligers in het staande beleid onder andere ook door:

- Het aanbieden van een **vrijwilligersverzekering**: een ieder die als vrijwilliger in Venlo werkzaam is, is op basis van de collectieve Venlose vrijwilligersverzekering verzekerd
- Het op basis van verschillende **subsidieregels** stimuleren en faciliteren van vrijwillige maatschappelijke inzet
- **Verenigingsondersteuning** voor sport- en culturele verenigingen (Venlo.Fit)
- **Vieren** (erkennen en waarderen) van de Venlose Vrijwilliger, o.a. door het in eerdere jaren faciliteren van V-day en in 2023 organiseren van het 'Venlo Viert Vrijwilligers'-evenement
- De Venlose **waarderingsonderscheidingen** 'Venlose Kanjer' en 'Venlose pluim', waarvoor inwoners kunnen worden voorgedragen als teken van waardering voor hun jarenlange en/of bijzondere inzet als vrijwilliger

Een breed scala aan ondersteuning. Met ook een bepaalde mate van doelgroep gerichtheid, zoals het specifieke beleid voor sport- en culturele verenigingen. Het meer generieke stimulerende en waarderende vrijwilligersbeleid mag wat menselijker (zowel in gezicht als in procedures), meer integraal, pro-actiever en voelbaarder, zo blijkt ook uit de uitvoeringsagenda-prioriteiten die 'het veld' heeft geformuleerd.

3. ANALYSE EN DUIDING

3.1 Vrijwillige inzet en de sociale basis

Aansluitend op de rode lijnen uit het Fier op Venlo beleidskader, bouwen we met de facilitering op vrijwillige inzet door aan verbinding als hoeksteen van de samenleving: Hoe sterker de sociale basis in een wijk, hoe meer betrokkenheid, vitaliteit en veerkracht daar is. Dat leidt tot meer ruimte voor vrijwillige inzet en meer waardering voor de tijd, energie en talenten die vrijwilligers voor de gemeenschap inzetten. Kortom, vrijwillige inzet versterkt de sociale basis en bij een sterke sociale basis zijn er meer inwoners die zich vrijwillig inzetten.

3.2 Doelen van het beleid

De gemeente Venlo heeft bij het investeren in vrijwillige inzet en op vrijwilligers drie hoofddoelen:

- **Vrijwillige inzet als doel op zich:** denk aan ontmoetingen, sociale cohesie, leuke activiteiten ondernemen, talenten ontwikkelen en omzien naar elkaar.
- **Vrijwillige inzet als preventie:** dit komt doordat het bijdraagt aan meedoen, gezien worden, ertoe doen, zingeving en vroegtijdige signalering.
- **Vrijwillige inzet om (zorg)kosten te beperken.** Dit draagt eraan bij dat mensen die zorg echt nodig hebben deze zorg ook krijgen.

LIEFDE ALS BASIS

Waarom zetten mensen zich vrijwillig in voor anderen? In 2021 onderzocht de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV) het beleid dat gemeenten voeren om vrijwilligerswerk te faciliteren en stimuleren. Niet verwonderlijk was het dat alle respondenten aangaven veel waarde te hechten aan vrijwilligerswerk. Bijna elk van hen was trots op het aantal vrijwilligers in zijn of haar gemeente en noemde vrijwilligerswerk 'het cement van de samenleving'. Dit is een cliché, maar bevat een grote kern van waarheid.

De onderzoekers kwamen tot de conclusie dat goed beleid erkent dat de basis van vrijwilligerswerk liefde is. Liefde voor de leefomgeving, de medemens, muziek, sport of wat dan ook:

'Vrijwilligers stoppen liefde in hun inzet en juist deze liefde is definiërend. Waardeer, faciliteer en kanaliseer deze liefde. De grootste fout die de overheid en vrijwilligersorganisaties kunnen maken, is om de tomeloze inzet van al die vrijwilligers als vanzelfsprekend te beschouwen.'

Ook legt een vervolgonderzoek bloot dat 'de liefde in het gedrang kan komen':

'Niemand betwist de waarde van vrijwilligerswerk [...] Toch blijkt [...] dat het vrijwilligerswerk ongemerkt onder druk kan komen te staan. Door gedetailleerde subsidievoorwaarden of allerlei vormen van subtiele overvraging komen er meer administratieve verplichtingen, meer werkdruk en minder ruimte voor plezier, persoonlijke connectie en flexibiliteit. Enerzijds lijkt dit te maken hebben met een toenemende druk die ook op professionals in het sociaal domein rust: zij moeten in een context van bezuinigingen steeds meer en complexere problematiek aanpakken. Dit sijpelt door naar de vrijwilligers. [...]'

Uit dit onderzoek valt op te maken dat de dominante waarden van de overheid – waarden als betrouwbaarheid, legitimiteit, rechtsgelijkheid, doelmatigheid, voorspelbaarheid, stabiliteit – langzaam ook het vrijwilligersleven binnensijpelen.

De waarden die in de civil society normaal gesproken dominant zijn – waarden zoals experiment, plezier, naastenliefde, dialoog – komen in de verdrukking' (uit 'Botsende grondmotieven: responsieve overheid gezocht', onderzoek naar samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties en gemeenten, buro Verwonderonderzoek, Gregor Walz en Auke Witkamp, juni 2023).

Waar het publieke domein (gemeente) inmiddels steeds meer ingericht is op samenwerken met het private domein ('de markt'), is samenwerking tussen publiek domein en civiel domein mogelijk nog in mindere mate gestructureerd. Vanuit haar rol als responsieve overheid, is belangrijk is dat deze samenwerking wordt gebouwd op basis van vertrouwen en respect.

'Vrijwillige inzet keert het individualisme en stimuleert de solidariteit.'

WAARDE VAN VRIJWILLIGERSWERK

De waarde van vrijwilligerswerk uit zich op drie manieren: bij de vrijwilligers zelf, bij de 'ontvangers' en bij de samenleving als geheel.

WAARDE VOOR VRIJWILLIGERS ZELF

Vrijwilligers hebben zelf baat bij vrijwilligerswerk. Onderzoeken laten zien dat het doen van vrijwilligerswerk zorgt voor meer sociale contacten, nieuwe vaardigheden, minder eenzaamheid en een betere gezondheid. Minder tastbaar en aantoonbaar, maar misschien nog belangrijker zijn het plezier en de zingeving die vrijwilligers dankzij hun inzet ervaren.

'Ik spaar mijn kostbare energie voor mijn vrijwilligerswerk; eigenlijk is dat nog belangrijker dan mijn werk.'

WAARDE VOOR 'ONTVANGERS'

In het sociaal domein zijn vrijwilligers vaak gekoppeld aan mensen die rechtstreeks baat hebben bij de ondersteuning. Of het nou de leergierige nieuwkomer is of de persoon met schulden, het idee is dat de vrijwilliger een deel van de problemen van de 'ontvanger' oplost.

Naast de directe opbrengsten – denk aan meer taalkennis of een opgeruimde administratie – zijn er ook veel indirecte, maar zeker net zo belangrijke opbrengsten: het sociaal contact, het gevoel van erkenning en gezien worden en een nuttige tijdsbesteding.

'Mensen gaan er automatisch van uit dat ik een hulpvrager ben, vanwege mijn lichamelijke handicap. Maar ik ben vrijwilliger, ik heb veel waardevols te bieden.'

MAATSCHAPPELIJKE WAARDE

Interessant is dat mensen trots zijn als er in hun gemeente veel vrijwilligerswerk wordt verricht. Er zit iets 'goeds' in onze beleving van dit soort werk. Vrijwilligerswerk draagt bij aan een gevoel van vertrouwen in elkaar. Het feit dat er mensen in een gemeenschap zijn die onbaatzuchtig tijd en energie besteden aan het belang van een ander of het grotere geheel, en die daar vervolgens zelf ook iets uithalen, helpt bij het ontwikkelen van een positief mensbeeld. En het maakt dat inwoners hun straat, wijk, vereniging of gemeente zien als een gemeenschap die het goede in de mens naar boven haalt. Vrijwillige inzet versterkt de sociale basis en andersom zorgt een sterke sociale basis ervoor dat inwoners zich inzetten voor elkaar en de gemeenschap. Die gemeenschap wordt daardoor steeds veerkrachtiger en vitaler.

Vrijwilligerswerk maakt een samenleving leefbaarder. Dit komt vooral door de bijdrage die het levert aan 'sociaal kapitaal'. Sociaal kapitaal bestaat onder andere uit het vertrouwen tussen mensen, normen rond wederkerigheid en sociale netwerken. In samenlevingen waarin individualisering, leven in eigen bubbel en verzakelijking de samenhang bedreigen, is dat een groot maatschappelijk goed. Vrijwilligerswerk kan mensen dichterbij elkaar brengen (bonding) en kan bruggen bouwen tussen groepen die op afstand van elkaar staan (bridging).

TOEGEVOEGDE WAARDE VRIJWILLIGE INZET

Onderzoek laat zien dat vrijwilligers, vergeleken met betaalde krachten, veel toegevoegde waarde hebben:

- ze zijn **gelijkwaardiger** in de relatie met de 'ontvangers', staan dichterbij en spreken dezelfde taal;
- zij hebben meer **tijd en aandacht**, wat de kwaliteit van de ondersteuning ten goede komt;
- ze zijn **intrinsiek gemotiveerd** en denken vaak meer in mogelijkheden;
- zij leveren **andersoortige informatie**; als organisatie haal je met vrijwilligers de buitenwereld binnen.

 'Door taalmaatje te zijn, leer ik te kijken door de bril van een andere cultuur en dat verruimt mijn blik.'

VRIJWILLIGERSWERK UITGEDRUKT/BENADERD IN GELD

Het uitdrukken van vrijwilligerswerk in geld doet deze inzet tekort. Belangrijke aspecten ervan worden zo immers niet meegewogen: vrijwilligerswerk heeft waarde omdat het juist níét op het verdienen van geld is gericht en het heeft preventieve effecten op zowel de vrijwilligers als de 'ontvangers'. Denk bijvoorbeeld aan wandelmaatjes die mensen stimuleren om te bewegen, of aan maatjes van mensen die eenzaam zijn. Dit soort projecten kunnen zorgkosten en dure specialisten voorkomen.

Toch is, met deze kanttekeningen erbij wel een benadering van de geldelijke waarde mogelijk: met een slag om de arm heeft het Erasmus Centre for Strategic Philanthropy (ECSP), een kennisinstituut voor vrijwilligerswerk en filantropie, een poging gewaagd de economische waarde van vrijwilligerswerk te berekenen. Het ECSP rekent de netto waarde van een arbeidsuur van een vrijwilliger uit op circa 11 euro (afgeleid van een gemiddeld uurtarief in de commerciële markt van € 23 gecorrigeerd met een productiviteitsverlaging t.o.v. de commerciële markt van 55%).

Vanuit een (op ervaringscijfers getoetste) grofmazige benadering dat Venlo in het maatschappelijk domein veelal circa 0,7% van het totaal vertegenwoordigt, bedraagt de financiële waarde van het werk dat door vrijwilligers in Venlo op jaarbasis wordt gedaan circa 100 miljoen euro. De toegevoegde waarde van vrijwillige inzet wordt steeds meer erkend. Bij het werven en motiveren van vrijwilligers is het belangrijk om die te benadrukken: 'Doe mee, want u maakt echt een verschil!'

 'Ik doe veel meer dan voorlezen aan een kind; deze week heb ik nog uitgelegd aan de ouders wat een ouderavond is.'

RESPONSIEVE OVERHEID

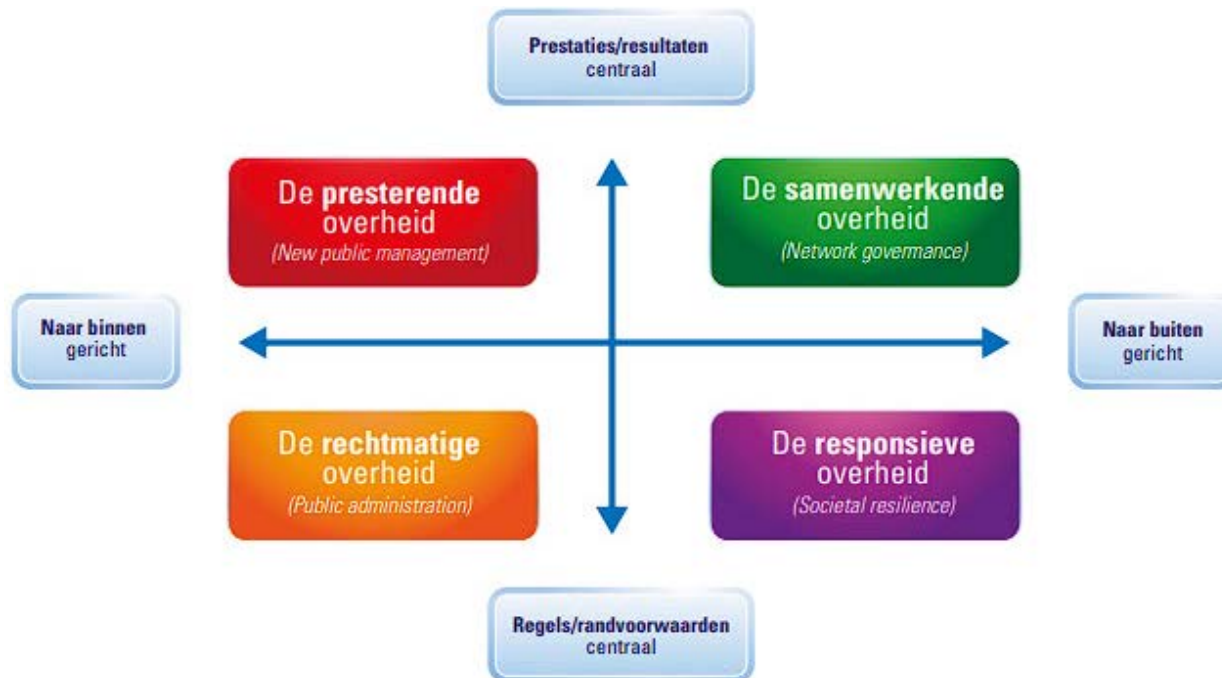
De koning kondigde het in zijn troonrede ruim 10 jaar geleden reeds aan: We transformeren van een verzorgingsstaat naar een participatie-samenleving. Dit vraagt om steeds meer samen-redzaamheid en doen-vermogen van inwoners. Daarmee verschuift ook de rol van de overheid. Dat heeft ook gevolgen voor vrijwilligers en vrijwillige inzet.

Evenals in de onderbouwing bij het beleidskader Fier op Venlo verwijzen we ook hier naar het model van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB), met daarin vier verschillende rollen van gemeenten (presterende overheid, samenwerkende overheid, rechtmatige overheid, responsieve overheid). In het kader van meer zelfsturing en eigen regie gaan gemeenten vaker, zeker in de relatie tussen publiek en civiel domein, de rol van responsieve overheid op zich nemen.

Dit is een rol waarbij ze:

- steeds aandacht hebben voor maatschappelijke trends en ontwikkelingen;
- initiatieven vanuit de samenleving (pro-)actief ondersteunen en faciliteren;
- met inwoners en partners samenwerken en plannen met ze afstemmen door middel van de doorgaande dialoog.

Indachtig de opgaven en ambities uit het beleidskader Fier op Venlo beogen we zeker ook op het terrein van vrijwilligers(werk)beleid meer en meer toe te groeien naar de rol van responsieve overheid.

FINANCIËLE KADERS EN VOORUITBLIK

De woorden vrijwilliger, vrijwilligerswerk, vrijwillige inzet zijn niet afgebakend. 'Vrijwilliger' duidt meer op kwaliteiten en gedrag, dan op specifieke definities of producten. Zo ook voor wat betreft de vertaling naar financiële inzet op ondersteuning van vrijwilligers: binnen de financiële huishouding van de gemeente is die focus op de ondersteuning van die inwonerskracht op verschillende manieren herkenbaar. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de verschillende subsidieregelingen (zoals subsidieregeling Sociale Basis) maar ook bijvoorbeeld het SAM-fonds of de subsidies en ambtelijke inzet voor cultuur- en sportactiviteiten. Naast deze doelgroep specifieke regelingen en producten, kennen we binnen de gemeentelijke begroting als onderdeel van het begrotingsproduct Sociale Basis het sub-product vrijwilligers. Hierin worden baten en lasten beheerd inzake meer generiek vrijwilligers(werk)beleid: bedoeld om in meer algemeen ondersteuning, aandacht en vraagstukken inzake vrijwilligers(werk)beleid te voorzien. Bijvoorbeeld de collectieve vrijwilligersverzekering valt hier onder.

Met de uitvoeringsagenda stellen we de ambitie dat vrijwilligend Venlo bloeit en groeit. Alles wat aandacht krijgt, groeit. Aandacht vraagt tijd. En tijd is in beroepsorganisaties (als de gemeente Venlo) vertaalbaar naar geld. Een groeiend en bloeiend vrijwilligend Venlo gaat vragen om extra financiële inzet vanuit de gemeente, inzake het stimuleren, faciliteren, luisteren, begeleiden, en waar mogelijk en nodig ontzorgen (zie kader).

Op basis van de staande meerjarenbegroting is de mogelijkheid om daarin in het lopende begrotingsjaar al 'veel meer' te betekenen nog beperkt. Voor de kalenderjaren 2024 en 2025 zien we mogelijkheden om de opstart van de intensivering te bekostigen binnen die staande jaarschijven van de meerjarenbegroting. De verdergaande intensivering van waardering, facilitering en samenwerking die de uitvoeringsagenda is, zal ook om een nu nog niet voorziene financiële waardering in de toekomstige gemeentebegrotingen gaan vragen.

We verwachten we dat de intensiveringen uit deze uitvoeringsagenda ook hun vertalingen in gemeentelijke processen en producten gaan krijgen. Hoog geprioriteerd door alle vrijwilligers(organisaties) op de uitvoeringsagenda staat bijvoorbeeld het vereenvoudigen en beter toegankelijk en doenbaar maken van subsidieregels voor vrijwilligers (organisaties); de daarvoor benodigde doorontwikkeling, waaronder ook te verstaan directere lijnen tussen vrijwilligers(organisaties) en gemeente, zal naast eventuele wijzigingen in processen, ook in personele capaciteit vertaald moeten worden.

Ook de begeleiding op de ontwikkeling naar een breed en gedragen facilitair platform voor, van en door vrijwilligers(organisaties) is een vernieuwend element. Evenals de onder vrijwilligers veel gehoorde behoefte om bij de gemeente vaste contactpersonen te hebben die waar nodig ook helpen in het ontzorgen. Niet alles uit de uitvoeringsagenda is natuurlijk nieuw of vraagt om extra gemeentelijke inzet danwel middelen. We zijn zeker op zoek naar slimme combinaties en het aan elkaar knopen

van doelen en middelen: rondom het punt van 'Venlo Viert Vrijwilligers' gaan we verbinden met het herijkte gemeenschapsaccomodatiebeleid: niet alleen zorgt dat ervoor dat we de mogelijkheden van gemeenschapsaccomodaties goed inzetten, ook kan deze verbinding er aan bijdragen dat de interesse van vrijwilligers om zich voorn hun gemeenschaps (accomodatie) in te zetten toeneemt.

Verbinding gaan we ook zoeken rondom de behoefte aan een ondersteuningsplatform. We zien mogelijkheden om 'het vrijwilligersbelang' te betrekken bij de ontwikkeling van zowel het service-centrum voor gemeenschapsaccomodaties, als mogelijk ook de doorontwikkeling van het servicepunt binnen Venlo.Fit. Op basis van deze uitvoeringsagenda is dan ook de intentie om voor de begrotingsjaren 2024 en 2025 te starten met de binnen de begroting beschikbare middelen. Op basis van de ervaringen per 2025 verwachten we een nader en structureel financieel perspectief voor te kunnen stellen ten behoeve van de Meerjarenbegroting 2026-2029.

PLATFORM VAN, VOOR EN DOOR VRIJWILLIGERS

We beginnen met het brede en gedragen platform van, voor en door vrijwilligers zeker niet op nul. Er bestaan in Venlo gelukkig reeds verschillende overkoepelende organisaties waarin vrijwilligers met en voor vrijwilligers werken aan dienstverlening en belangenbehartiging. De inventarisatie uit de Venlo Viert Vrijwilligers-bijeenkomsten laat zien dat voor wat betreft integraliteit en effectiviteit, er een behoefte is aan meer gezamenlijkheid, een bredere scope (van operationeel tot strategisch), meer legitimering. De insteek in de uitvoeringsagenda is dan ook om ons daarop te richten vanuit volle erkenning en waardering van het bestaande.

4. THEMA'S

De gemeente werkte samen met vrijwilligers aan de toekomst van vrijwilligers in Venlo. Dit hoofdstuk omschrijft de thema's die uit de gesprekken en analyse voortkomen.

De eerste 2 van de 3 'Venlo Viert Vrijwilligers'-bijeenkomsten uit 2023 leerden dat vanuit alle dromen en aandachtspunten vijf hoofdthema's te formuleren zijn. Deze worden hierna toegelicht.

4.1 Ontzorging

Vrijwilligers zijn veel tijd kwijt zijn aan randzaken, denk hierbij aan het doen van aanvragen, inrichten van communicatie en administratie taken. Dit is zonde van hun tijd en van hun betrokkenheid, want hierdoor komen ze minder toe aan hun kerntaken. Ontzorging in deze randzaken zorgt voor de ruimte om aan de slag te gaan met wat voor een ieder de essentie is voor zijn of haar vrijwillige inzet.

4.2 Waardering

Voor vrijwilligers horen erkennen, waarderen en belonen bij elkaar en blijkt het uitermate belangrijk. Het tonen van oprechte waardering benadrukt namelijk de cruciale rol die vrijwilligers spelen in onze gemeenschap. Door het tonen van waardering ontstaat er een positievere sfeer rondom vrijwilligerswerk en voelen vrijwilligers zich prettiger. Hierdoor blijven vrijwilligers doorgaan met het belangrijke werk dat ze doen en zijn meer inwoners genegen zich vrijwillig in te zetten. Door hier aandacht aan te besteden, kun je vrijwilligers behouden en potentieel ook werven.

Het is hierbij van belang aan te sluiten bij de intrinsieke motivatie van vrijwilligers. Deze intrinsieke motivatie is voor iedereen anders. Voor de een gaat het om kennis en ervaring opdoen, voor de ander om het uitbouwen van het eigen netwerk of een zinvolle dagbesteding.

4.3 Werving/behoud

Het aantal vrijwilligers daalt, terwijl vrijwillige inzet onmisbaar is voor de samenleving. Het inzetten op werving en behoud is essentieel om vrijwilligerswerk in de toekomst te borgen. Daarom is het van belang verschillende doelgroepen te enthousiasmeren voor vrijwilligerswerk. Denk hierbij aan het richten op vrijwilligerswerk onder jeugd. Ook inclusiviteit en diversiteit zijn cruciaal om te zorgen dat vrijwilligerswerk voor iedereen in Venlo toegankelijk is. Daarnaast bestaat er ook een trend in de inzetbaarheid en aard van het vrijwilligerswerk. Er is minder behoefte aan structurele werkzaamheden. De inzet is meer vrijblijvend en spontaan. Minder mensen zijn bereid structureel voor langere tijd grotere taken op zich te nemen. Vrijwilligers willen flexibiliteit.

4.4 Cohesie

Cohesie onder vrijwilligers is een belangrijke randvoorwaarde voor vrijwilligerswerk in Venlo. Doordat vrijwilligers verbonden zijn met elkaar is er onder andere sprake van kennisuitwisseling, communicatie, ondersteuning en gemeenschapszin. De gemeente en vrijwilligers denken na over en willen toewerken naar een toegankelijk vorm voor ontmoeting en kennisuitwisseling. Daarnaast werken de gemeente en vrijwilligers samen om een overzicht te bieden van de verschillende organisaties en initiatieven door deze in kaart te brengen.

4.5 Communicatie

De gemeente en vrijwilligers willen beter samen werken om het positieve imago van vrijwilligerswerk te vergroten. Ze informeren elkaar bewust en proactief over hun werkzaamheden en ontwikkelingen.

In communicatie-uitingen gaan de gemeente en de vrijwilligers uit van positiviteit om zo een optimistische en constructieve sfeer te creëren. Door het positieve imago van vrijwilligers nog meer te bevorderen ontstaat er een betere sfeer rondom vrijwilligerswerk.

PRIORITERING

Op basis van de input en stellingen legde de gemeente Venlo de vrijwilligers enkele stellingen voor ter prioritering. Om zo te bepalen welke zaken in de uitvoeringsagenda aandacht vereisen. De meest gekozen stellingen per thema zijn:

Thema	Stelling
Ontzorging	Subsidieverstrekking ten behoeve van vrijwillige inzet wordt eenvoudiger en meerjarig.
	De gemeente en vrijwilligers brengen de organisaties en initiatieven die om en op vrijwillige inzet draaien in kaart en bieden hier een overzicht van.
	De gemeente en vrijwilligersorganisaties organiseren kwalitatief goede ondersteuning voor randzaken.
Waardering	We vieren de vrijwilliger jaarlijks met een vrijwilligersprijs en -feest.
	De gemeente en vrijwilligersorganisaties voeren samen campagne voor het promoten van de waarde en het belang van vrijwilligerswerk.
	In de begroting van elke organisatie komt aandacht voor proactief vrijwilligersbeleid (ook bij gemeente).
Werving/behoud	De gemeente gaat met onderwijs en jeugdorganisaties in gesprek over maatschappelijke stages in het vrijwilligerswerk.
	De gemeenten helpt verenigingen en organisaties de verbinding te leggen met het onderwijs om jeugd te betrekken bij het vrijwilligerswerk.
Cohesie	De gemeente en vrijwilligers organiseren een toegankelijk platform voor ontmoeting, al dan niet gebruikmakend van bestaande initiatieven zoals vrijwilligerscafé's.
	De gemeente en vrijwilligers organiseren een toegankelijk platform voor kennisdeling, al dan niet gebruik makend van bestaande initiatieven.
Communicatie	De gemeente en vrijwilligers ontwikkelen een academie ter ondersteuning van vrijwilligers en profilering van de organisatie

5. DE UITVOERINGSAGENDA

Dit hoofdstuk beschrijft wat de gemeente en vrijwilligers gaan doen op en met de door hen geprioriteerde actiepunten en hoe deze te behalen. Het doel is het versterken van vrijwilligers en vrijwillige inzet.

5.1 Het doen van de uitvoeringsagenda

SAMENWERKING MET PARTIJEN

Verschillende partijen zijn als mede-eigenaar betrokken bij de uitvoering van de agenda.

Het gaat om:

- de vrijwilligers;
- vrijwilligersorganisaties;
- de gemeente Venlo.

Welke partijen betrokken zijn, verschilt per resultaat. Partijen maken tijdens de uitvoering van deze agenda, afspraken met elkaar over de (mate van) betrokkenheid. Kenmerkend is dat het om samenwerking naar vermogen en vanuit gelijkwaardigheid gaat.

PRAKTIJKVOORBEELDEN UIT ANDERE GEMEENTEN

Partijen maken in de uitvoering van de agenda gebruik van goede voorbeelden uit andere gemeenten. En houden daarbij uiteraard oog voor de lokale behoeften en aanpak.

AANSLUITING OP GEÏNVENTARISEERDE EN GEPRIORITEERDE (HULP)VRAGEN

De input van vrijwilligers in de gemeente Venlo is de basis voor de uitvoeringsagenda. In de bijeenkomsten zijn de thema's geformuleerd met daar bijbehorende stellingen. Er zijn 22 actiepunten geïnterpreteerd en geprioriteerd, waarvan we in de uitvoeringsagenda ons enkel richten op de meest geprioriteerde (zie kader).

TOEKOMST IS EEN WERKWOORD

De uitvoeringsagenda is de inventarisatie van wat er volgens de betrokken vrijwilligers (organisaties) nodig en wenselijk is ter behoud en verbetering van vrijwillige inzet als cement van en voor de samenleving. De rol van de gemeente daarin is die van facilitator, partner en mede-eigenaar. De uitvoeringsagenda is de opgave waaraan de vrijwilligers(organisaties) en de gemeente zich verbinden. Het is de kapstok voor in te zetten samenwerking en uit te voeren actiepunten.

MEEST GEPRIORITEERDE ACTIEPUNTEN

Percentueel beslaat de top 11 van de actielijst circa 70% van de uitgebrachte stemmen. Dit varieert van een absoluut aandeel van 10% voor de nummer 1, tot ieder 6% voor de gelijkscorende nummers 9, 10 en 11. In de 2^e helft van de lijst vertegenwoordigt nummer 12 nog een ruime 5%, aflopend tot afgerond 1% voor beide laagstscorende 2 nummers.

Een intensieve samenwerking tussen alle betrokken actoren is hiervoor essentieel (en dus ook een belangrijk speerpunt in de uitvoeringsagenda in de vorm van een gezamenlijk platform). Met het opstellen en vaststellen van de uitvoeringsagenda zijn we er nog niet, sterker nog, De toekomst van vrijwillige inzet in de gemeente Venlo is vooral een werkwoord.

DE UITVOERINGSAGENDA: ACTIES VOOR VERSTERKEN VAN VRIJWILLIGERS(WERK)

De gemeente en vrijwilligers formuleerden en prioriteerden acties op basis van de vijf thema's; een overzicht hiervan is per thema terug te vinden op de volgende pagina's.

THEMA: ONTZORGING

Wat	Resultaat	Toelichting	Wanneer	Wie	Kostenraming
Vereenvoudiging subsidiëring	De manier waarop Vrijwilligers(organisaties) worden gesubsidieerd (bejegening, aanvraag, besluitvorming en vaststelling), wordt afgestemd op hun behoeften mogelijkheden. Waar vereenvoudiging onhaalbaar is, wordt passende begeleiding georganiseerd.	<ul style="list-style-type: none"> • Evalueren van subsidieverstrekking. • Herontwerp vrijwilligers subsidieproces. 	2024: evaluatie.	De gemeente Venlo, met vertegenwoordiging vanuit vrijwilligers (organisaties) als feedback-/ klankbordgroep	PM (stelpost voor te organiseren begeleiding: € 2.000 jaarlijks)
Overzicht	Initiatieven en organisaties in kaart gebracht op wijk- en gemeenteniveau.	<ul style="list-style-type: none"> • Lijst opstellen huidig bekende organisaties en initiatieven. • Per gebiedsaccommodatie werkgebied organisaties en initiatieven in kaart brengen. • Op gemeenteniveau informatie bundelen en delen. • Verkenning mogelijkheden ontsluiten en actueel houden informatie. 	2024 - 2025	Nagaan of hier middels een stage- of traineeship voor 2024 ontwikkelcapaciteit op kan worden ingezet	2024: € 2.000 2025: € 2.000
Shared Service Centrum.	Shared Service Centrum.	<ul style="list-style-type: none"> • Coördinatiepunt waarin ontzorging wordt georganiseerd en uitgevoerd 	Ontwikkeling in 2024.	De gemeente Venlo, in het specifiek rondom de thema's gemeenschapsaccommodaties en Venlo fit. Aansluiting zoeken bij platformontwikkeling voor vrijwilligend Venlo	Nader te bepalen (in samenhang met ontwikkeling breed vrijwilligersplatform)

THEMA: WAARDERING

Wat	Resultaat	Toelichting	Wanneer	Wie	Kostenraming
Vieren & Waarden	Jaarlijks(e) vrijwilligersfeesten met als doel: <ul style="list-style-type: none"> • De vrijwilliger in het zonnetje te zetten. • De vrijwilliger te vieren. • Waardering voor de vrijwilliger kenbaar te maken. 	Dit omvat: <ul style="list-style-type: none"> • Eén gemeentebrede viering in 2024. • Vanaf 2025: Per werkgebied van de betreffende gemeenschapsaccommodaties een jaarlijks vrijwilligersfeest 	Jaarlijks	2024: Vrijwilligers en gemeente. Vanaf 2025: gemeenschapsaccommodaties.	2024: € 25.000 2025 e.v.: € 40.000 jaarlijks (per GA een feestavond)
Campagne	Een samenhangende en gezamenlijke campagne met als doel: <ul style="list-style-type: none"> • Een positief imago van vrijwilligers (organisaties) en vrijwillige inzet. • Werving 	Gezamenlijke aanpak 2024 bespreken bij Kick-Off met vrijwilligers(organisaties). Medio mei 2024	2024 en 2025	Vrijwilligers en de gemeente Venlo.	Stelpost: € 30.000 jaarlijks
Begroting	<ul style="list-style-type: none"> • Het belang van het stimuleren van vrijwillige inzet wordt opgenomen in de begroting van de betreffende organisatie. • Door de gemeente aanjagen van pro-actief personeelsbeleid rondom vrijwilligerswerk bij verbonden partijen en inkooppartners. 	Vrijwilligersvriendelijk personeelsbeleid is zowel maatschappelijk wenselijk, als ook aantrekkelijk in de huidige arbeidsmarkt. Aansluiten bij staande ontwikkelingen (MVO-platform, lokaal bedrijvennetwerk)	2024 en 2025	Met ontwikkeling daar naar toe te beginnen bij gemeente Venlo, uit te breiden naar bedrijven die willen, uiteindelijke doorgroei naar vrijwilligersparagraaf in het P&O handboek van elke organisatie	Vanuit perspectief gemeente qua ontwikkelingen in te passen binnen bestaande ontwikkelprocessen. Stelpost t.b.v. aanjagen: € 2.000

THEMA: WERVING EN BEHOUD

Wat	Resultaat	Toelichting	Wanneer	Wie	Kostenraming
Jeugd	Jongeren maken kennis met vrijwilligerswerk.	Dit omvat: <ul style="list-style-type: none"> Afspraken met scholen om jongen kennis te laten maken met vrijwilligerswerk binnen de maatschappelijke stage. Campagne gericht op aanmoediging van jongeren om vrijwilligerswerk te starten. Aanbieden van mogelijkheden tot flexibel oppakken van vrijwilligerswerk. 	2024 e.v.	De gemeente Venlo en vrijwilligers. Gemeente gebruikt haar relaties met onderwijs om ingang hiervoor te ontwikkelen.	Stelpost organisatie- en promotiekosten: € 2.000
Onderwijs	Vrijwilligers(organisaties) krijgen met hulp van gemeenten mogelijkheden om langs de lijnen van onderwijsorganisaties jongeren te enthousiasmeren voor en betrekken in vrijwilligerswerk		2024 e.v.	De gemeente Venlo.	Zie hierboven

THEMA: COHESIE

Wat	Resultaat	Toelichting	Wanneer	Wie	Kostenraming
Vrijwilligers platform	Gemeentebreed vertegenwoordigend platform van, voor en door vrijwilligers(organisaties). Met als doel: <ul style="list-style-type: none"> Vertegenwoordiging van gezamenlijke belangen en doelen; Productontwikkeling; Doe- en beheerstaken; Kennisdeling; Ontmoeting. 	Opzet van een breed vrijwilligersplatform door: Bespreking van de aanpak bij de Kick-Off Q2-2024 met vrijwilligers(organisaties).	2024: pilot.	De gemeente Venlo.	2024: € 45.000. 2025: € 80.000.
Ontmoeting	Verbindingsplekken en -momenten van en voor vrijwilligers.	<ul style="list-style-type: none"> Pilot vrijwilligerscafés. Organisatie op schaal van gemeenschaps-accommodaties 	2025	De gemeente Venlo en vrijwilligers.	PM (stelpost € 1.000)

THEMA: COMMUNICATIE

Wat	Resultaat	Toelichting	Wanneer	Wie	Kostenraming
Academie	Een academie voor vrijwilligers. Ook voor vrijwilligers geldt 'een leven lang leren'. Met als doel kennisdeling, kennisontwikkeling, profilering van vrijwilligers en maatschappelijk belang.	Opzet van de academie door: <ul style="list-style-type: none"> De leerwensen en kennisbehoefte in kaart te brengen. Mogelijkheden tot samenvoegen met vrijwilligersplatform verkennen. 	2025	De gemeente Venlo en vrijwilligers.	PM (stelpost € 1.000)

TOT SLOT

Vrijwilligers(organisaties) en gemeenten hebben samen deze uitvoeringsagenda opgesteld. Maar met het opschrijven alleen zijn we er natuurlijk nog niet.

Belangrijkste focus en prioriteit voor allen, vrijwilligers(organisaties) en gemeente, is en blijft natuurlijk het samen en constructief op gaan pakken en toe gaan passen van deze uitvoeringsagenda. Dat vraagt om inzet, lef en enthousiasme van alle betrokkenen: al dan niet georganiseerde vrijwilligers, vrijwilligersorganisaties, maatschappelijk middenveld en gemeente Venlo.

De gemeente wil zich hierin vanuit haar rol van responsieve overheid met focus op verbinding, luisterend, faciliterend, waardierend, stimulerend en waar gevraagd regisserend opstellen. Dit zal zich vooral ook in houding en gedrag manifesteren. We staan in Venlo samen aan de lat om al onze vrijwilligers, oud en nieuw, zo goed mogelijk te helpen hun waardevolle inzet te plegen.

BIJLAGEN

1. ONTWIKKELING VRIJWILLIGERSWERK NAAR VOLUME EN SECTOREN

Percentages van mensen van 15 jaar en ouder dat vrijwilligerswerk doet.

Bron: CBS : cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2023/vrijwilligerswerk-2022

Vrijwilligerswerk	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal: tenminste 1 keer per jaar vrijwilliger	50,5	49,1	48,0	48,7	49,7	48,5	47,6	46,7	43,8	38,9	41,2
Sportvereniging	15,8	14,8	15,1	15,3	15,3	14,5	15,2	15,2	13,0	11,7	13,4
School	11,8	11,1	10,8	11,5	11,6	11,3	10,6	10,6	8,3	6,1	7,4
Buurt	5,2	5,2	5,1	4,7	5,3	4,7	5,6	5,7	4,5	4,2	7,1
Verzorging of gezondheidszorg	9,2	8,6	8,6	8,3	9,5	8,7	8,8	7,8	7,3	6,3	6,8
Levensbeschouwelijke organisatie	8,3	8,3	7,7	8,1	7,6	7,4	7,6	6,7	6,3	5,9	6,4
Hobby- of gezelligheidsvereniging	5,5	4,9	4,5	4,9	5,3	4,5	4,5	4,7	4,3	3,9	6,4
Culturele vereniging	5,5	5,4	4,8	5,0	5,4	5,0	5,2	4,8	4,8	3,7	5,2
Jeugd- of buurthuiswerk	7,7	8,1	8,3	8,5	8,2	8,5	8,7	8,4	7,4	6,0	4,4
Sociale hulpverlening	1,6	1,8	1,7	1,8	2,0	2,0	1,9	1,9	1,6	1,8	3,4
Milieu, natuur of dierenbescherming	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,5
Vluchtelingenwerk, mensenrechten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,7
Arbeids- of politieke organisatie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,8
Andere organisatie	7,3	7,2	6,4	7,0	7,1	6,6	7,2	7,1	6,5	5,6	8,9
Wonen	2,2	2,0	2,1	1,9	2,0	1,8	2,2	2,2	1,6	2,0	-
Vakbond of bedrijfsorganisatie	2,5	2,5	2,4	2,1	2,8	2,2	2,2	2,7	2,1	2,2	-
Politieke organisatie	1,5	1,3	1,4	1,4	1,5	1,2	1,3	1,3	1,1	1,1	-
Afgelopen 4 weken vrijwilliger	30,7	30,0	29,5	31,1	30,3	29,8	29,9	30,5	20,9	22,3	26,7

BIJLAGEN

2. VRIJWILLIGERS BIJEENKOMSTEN

De uitvoeringsagenda is mede tot stand gekomen door onderstaande organisaties. Vrijwilliger(s) van deze organisaties hebben deelgenomen aan 1, 2 of 3 bijeenkomsten. Sommige vrijwilligers vertegenwoordigden meerdere verenigingen/stichtingen.

Activiteiten Vossener West	Cliëntenraad Sociale Dienst	Groen Licht
Aerobicclub Twiggy's Venlo	Cliëntenraad UWV Limburg	Harmoniezaal Tegelen
Algemene Hulpdienst Tegelen Steyl Belfeld	Cooperatie Tweede Kans Onderwijs in Limburg	Hart voor Venlo
Arch Luit	Crescendo	Hartslag NU
Badmintonvereniging Good Luck	De Meulezengers	Hospice Venlo
Badmintonvereniging Good Luck	Dorpsraad Hout-Blerick	Huis van de Wijk Venlo-Oost
Belangen Organisatie Senioren Venlo	EHBO vereniging Venlo	Humanitas
Bel-Arte	FNV	Incluzio div. I & A-punten
Bewoners Initiatief Schoon Klingerberg	Franz Pfanner Huis	IZO-partners
Bewoners Netwerk Venlo-zuid	Free Time Action	Jeugdbeweging St. Hubertus Blerick
Bewoners voor Bewoners Annakamp	Gehandicapten Informatie Project Basisscholen	Jongerencentrum Jacx
Bibliotheek Venlo	(GIPS)	JV de Meulewiekers
Blerick Schoon	Gemeenschapshuis de Windmeule	Kanovereniging Viking Venlo
Boeken Steunen Mensen	Gemeente Venlo	KBO afd. Venlo-Blerick
Botanische Tuin Jochumhof	Gemeentearchief Venlo	Kerkhof Molendijk Velden
Brood en Spelen	Gewoon Doen Sporten Vastenavondkamp	Kidzbase
Buitenbad Groot Venlo	Glazenap	Leerlingenvervoer
Buurtbemiddeling Groot Venlo	Goed Industrieel Erfgoed	Leger des Heils
Buurten met talent	Golf Maasduinen	Limburgs Museum
Buurtpreventie	Grenswerk	Open Inloop de Haandert

BIJLAGEN

2. VRIJWILLIGERS BIJEENKOMSTEN

De uitvoeringsagenda is mede tot stand gekomen door onderstaande organisaties. Vrijwilliger(s) van deze organisaties hebben deelgenomen aan 1, 2 of 3 bijeenkomsten. Sommige vrijwilligers vertegenwoordigden meerdere verenigingen/stichtingen.

Opruimgroep Schilderswijk Venlo	Stichting Leergeld	Vrijwilliger in de Meeuwbeemd
Ouderenbond	Stichting Leutherberg	Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg-Venlo
Provinciaal Platform voor Diversiteit	Stichting Missiemuseum Steyl	Vrouwen Stichting Manresa
PvdA Venlo	Stichting Passiespelen Tegelen	VSC Mijn Scoottie
PVOV	Straelend Schoon	VVV-Foundation
Recreatieve Schaatsvereniging Noord Limburg	Taalhuis	VVV-Venlo
Rendiz	TC Velden	Waterscouting Belletable-Maris Venlo
Rookvrije Generatie Limburg=Noord	Tegels Informatie Punt	Wensauto de Bekkerie
Scheidsrechtersver. Venlo e.o.	Tennis- en Padelclub Venlo	Wereldpaviljoen Steyl
Schuldhulpmaatje	Theater de Gaarage	Wereldwinkel Tegelen
Scouting Lambertus	Tiendschuur Tegelen	Wijkoverleg Venlo-Oost
Senioren Ontmoeten en Bewegen Venlo	Toon Hermans Huis	Wijkraad de Noordkern
Seniorenplatform Venlo	TTC Asterix	Wijoverleg Blerick
SMAV	Uw Wijkbus	Witte Steen
Solidariteitsmaaltijd Venlo	VanHarte	Zangvereniging Venlona
Stadsmunt	Velden Schoon	Zomerparkfeest
Stg. De Bantuin	Venlo Support	Zwemvereniging WZD Venlo
Stg.Naoberzorg NL	Venlosche Boys	Zwerfvuilgroep Klingerberg
Stichig Wensauto de Bekkerie	Voetbalvereniging FCV	
Stichting Bel-Arte	Volkscultuur Arcen	

Colofon

© Gemeente Venlo 2024

Ontwerp & vormgeving:

Studio Pietje Precies

Meer informatie:

Gemeente Venlo

Hanzeplaats 1

5912 AT Venlo

www.venlo.nl